

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Koptarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 109.

V Ljubljani, v soboto 13. maja 1899.

Letnik XXVII.

Izjava.

„Slov. Narod“ z dne 6. t. m. priobčil je uveden članek pod naslovom »Častna zadeva dr. Žitnika«, končujoč z naslednjim napadom zoper katoliško-narodno stranko:

„Osramočen pa ni samo dr. Žitnik, osramočena je z njim tudi vsa njegova stranka, in vsak posamezen njen člen. Stranka, katera trpi mej seboj elemente, ki so bili postavljeni na tako sramoten način na laž, stranka, katera tacih svojih pristašev ne prisili, da se odpovedo mandatom, in niti besedice ne reče, da odbije od sebe vsako identificiranje z njimi, taka parlamentarna stranka ni več dostojna stranka, in nima nobene pravice več do spoštovanja. Ob sodba dr. Žitnika pada na celo katoliško narodno stranko, in postopanje klerikalcev v tej zadevi kaže jasno, da so korumpirana in demoralizirana stranka.“

Temu nasproti se konstatuje sledeče.

Že lansko leto, *tako* potem, ko se je pripetila znana dr. Žitnikova afera v dež. zboru, se je vodstvo katoliško-narodne stranke bavilo s to zadevo in sklenilo, dr. Žitnika pozvati, naj odloži svoje mandate.

Dr. Žitnik je na ta poziv odgovoril z izstopom iz vseh katoliško-narodnih odborov in iz kluba katoliško-narodnih poslancev v deželnem zboru, ter izjavil, da glede odložitve svojih mandatov ne priznava nikomur drugemu pravico sodbe, nego izključno le svojim volivcem.

S tem je bila zadeva za katoliško-narodno stranko končana. Vse to je tudi »Narodovi« stranki že zdavna dobro znano, vsled česar si lahko vsakdo sam sodbo napravi o resnosti in

moralni vrednosti zgoraj navedenih »Narodovih« napadov proti katoliško narodni stranki.

V Ljubljani, dne 12. maja 1899.

Za vodstvo katoliško-narodne stranke:

Dr. Ivan Šusteršič l. r.

Liberalna inkvizicija.

»Slovenski Narod« je počepnil v koruzo. Fej! Poprej grozi, da bo priobčil jako zanimive podatke o gotovih duhovnikih, ki so baje prav marljivi obiskovavci dotične hiše. Mi smo ga javno pred vsem svetom pozvali, naj jih le priobči, seveda z imeni, da se bodo mogli braniti, če niso krivi! To je bilo vendar najmanj, kar smo mogli terjati, da se obrani duhovska čast! Sicer bi vsak pustolovec, kadar bi se mu zljubilo, blatil in grdil duhovnike in duhovniki bi mu bili izročeni na milost in nemilost. Imen bi nikdar ne imenoval, ampak bi le namigaval in mežikal, češ »saj veste, ta in ta, tisti, oni...« Terjali smo ga torej, naj imenuje imena. »Narod« pa tega ni pričakoval. Sodil je, da bo nas oplašil s samo grožnjo — in zato se sedaj previja, nazadnje pa pravi, da ne bo objavil imen. Da bi mu pa nikakor ne mogli do živnega, pravi, da bo na oboje uho gluha. Zapisal je namreč nad svoj odgovor: »Zadnja beseda« in odgovor zopet končuje z izrekom: »to je v tej zadevi naša zadnja beseda!«

Tako je torej liberalno poštenje! Podlo obrekujejo in ščujejo, a ko človek stopi za njimi, da izpregovori z njimi resno besedo, počepnejo in se skrijejo!

»Narod« se opravičuje pred svojimi vernimi bravoi: »če bi objavili imena, bi nas dotični tožili, — in mi bi bili prav gotovo obsojeni.« — Tudi mi smo prepričani, da bi bil »Narod«

prav gotovo obsojen. Morda je res kak prebežen breznačajnej tako globoko padel — če tudi ne moremo verjeti — toda govoriti kar o »gotovih duhovnikih, ki so prav marljivi obiskovavci« — to je naravnost grdo in podlo obrekovanje, in zaradi obrekovanja bi bil »Narod« obsojen! Seveda »Narod« sedaj zavija, češ, bili bi prav gotovo obsojeni, »ker bi nam sodišče ne dopustilo dokaza resnice.« Otročje bajke! Še tožit bo hodil kdo, če bi bil kriv! Tak bi bil vesel, če bi mogel pred svetom zagrniti svoj obraz! Naravnost nesramno pa je, da se drzne »Narod« še škofa pošiljati k lastnici hiše. Kajpada! Nazadnje kar rufijanstvo postavite za sodnika nad duhovstvo! Rufijanstvu v brezvestne in brezsrčne zobé dajte duhovniško čast! Sramota tistim, ki puste na tak način blatiti škofa in ves duhovniški stan!

V tem slučaju se je odkrila vsa globoka podlost in propalost »Naroda«! Liberalni »Narod« tako rad ponavlja zgodovinske laži o klerikalni inkviziciji, toda katera inkvizicija je nasilnejša in nemoralnejša, kakor ravno »Narodova«. Brez dokazov, brez prič sodi in obsoja kar »in globo«, kupoma, duhovnike ter jih tira na javni oder sramote in zasmeha! Ko pa duhovščina terja dokazov, tedaj — molči! Ali ni to vrhunec podlosti?

O tej priliki se je pokazala tudi vsa zofistična natura »Narodove« stranke. — Kot javno potrebo brani tisto hišo, torej kot nekaj, česar se poštenemu možu ni sramovati. Sedaj pa priznava »Narod« sam, da je kaznivo le reči o kom, da je bil tam, naj bo resnično ali ne. To je res lepa stvar, ki jo brani »Narod«! Tako lepa, tako poštena, da te kaznujejo, če rečeš komu, da je v kaki zvezi

LISTEK.

Napredno pismo.

Gospod urednik!

Poraženi ste in jaz Vam privoščim. Kako sem se veselil, ko sem v »Narodu« bral, da so v deželnem zboru zadnjič porazili Vas in Vašo stranko pa »Našo stražo«.

Tako se zgodi vsakomur, kdor ni z nami. Z nami pa ni nobeno društvo, kjer nimamo edino mi besede. Na čelu morata biti dr. Tavčar ali Hribar, bodisi kot predsednika ali protektorja, k večjemu še gospod Malovrh. Ti so puncirani liberalci, drugim, če tudi gredo z njimi skozi drn in strn, ne zaupajo kar tako. Dr. Tavčar voha povsodi izdajo, v vsakem vidi uskoka in koj je pripravljen, skleniti v »Sloven. Narodu« račune čezenj.

Vidite, to je potem ugledna disciplina v naši stranki, kajti kedor ne uboga, pade mu šiba, »Sl. Narod«, po plečih. To pa je tudi moč stranke, kajti tako so delali vsi mogočni samodržci, kakor nas uči zgodovina, od rimskih cesarjev pa do Napoleona, in to so bili gotovo veliki možje, kateri so imeli moč. Vse je slo z njimi, seveda pravijo

nekateri zlobni zgodovinarji, da samo zato, ker se jih je vse balo in samo tako dolgo, dokler se jih je vse balo. Ko je ponehal ta strah, pa je razpalo v nič vse mogotstvo. To je sicer moč dvomljive vrednosti, ali moč je vendar in dobro je, ako more človek v majčkinih razmerah kopirati cesarje. To je pa tudi lože, ker v majčkinih razmerah človek boljše pregleda vrste tistih, katere mora strahovati. V tem oziru pa smo pravzaprav mi klerikalci, ker ne prestando v »Slov. Narodu« šiba novo mašo poje.

Mi smo pa še tudi v drugem oziru pravi klerikalci, tako da so imeli pri zadnjih volitvah naši agitatorji čisto prav, če so se izdajali za klerikalce. Mi namreč spoštujemo sveto pismo in se ravnamo po njem. V Matevžu 23, 12, beremo: »Kedor pa samega sebe ponižuje, bode povišan.« To ravno mi hočemo in nič drugzega. Hribar, dasi je bil pri občnem zboru »Naše straže« izvoljen v načelstvo, ni hotel preuzeti, uprav krčevito se je branil. To je bilo prostovoljno ponižanje, kajnda? Kje pa je sedaj povišanje? Mi hočemo povišanja! Protektorat ali pa predsedstvo, preje ne bodeta zadovoljna Tavčar in Hribar, to Vam povem, da se po tem ravnote.

Potem Vas pa tudi vprašam: Ali ni imel dr.

Tavčar prav, ko je rekel, da obmejnim Slovenem ni pomagano niti s 100 niti s 1000 gld.? Torej nič jim ne dajmo, če jim ni pomagano. Čudni ste klerikalci, da zanje sploh kaj zahtevate. Tako se Vam primeri, da Vas mora podučevati dr. Tavčar v tem, da obmejnim Slovenem ni pomagano s 100 goldinarji, pa tudi s 1000 ne.

Kaj pa hoče »Naša straža« s takimi majhnimi zneski? Kedar bode »Naša straža« popolnoma in res naša, dali ji bomo kar stotisoče, dokler pa ni naša, pa ji damo samo 100 gld., ker nam ni za »stražo«, ampak za »našo«.

Tako se mora delati, in zato je bilo glasovanje proti vsakej višji podpori za »Našo stražo«, kot 100 gld., v naši stranki klubovo vprašanje. In to je bilo prav, ker tako ste bili zopet poraženi.

Ampak prebito trdno življenje pa morate imeti, kajti kolikokrat je že »Slovenski Narod« poročal, da ste poraženi, pa le še živite v veliko jezo.

Janeza Naprednika,
ponižnega ali odločnega služabnika liberalne misli.

V Ljubljani, 13. maja 1899.

ž njo! To so res pošteni možje, ki odpravajo v svoj prid take hiše! Samo reci, da so, kar so, da so namreč »pošteni«, pa te sodišče kaznuje!

Toda, čemu še govoriti, ko je rekel »Narode že zadnjo besedo« in je sedaj nem in gluh za resnico in pravico!

Le nekaj še! Vsi pametni ljudje so o tej priliki lahko uvideli, kakšni so naši nasprotniki, s kakšnim brezsravnim cinizmom rabijo najpoglednejša sredstva, kar si jih more izmisliti peklenko sovražstvo do krščanstva! Zato pa je prav v tej dobi bolj, negoli kdaj prej sveta dolžnost vseh, ki stoje pod praporom krščanskim, lajkov in duhovnov, da so brezmadežni v vsakem oziru! Zakaj liberalna inkvizicija poveča in pretira ter izkoristi in izrabi proti vsem vsak madež, vsako liso, vsako pego poedinca! Liberalna inkvizicija ni le brezsrčna in kruta, ampak skrajno hinavska in zlobna! Sama tepta vsako moralo, a če zagreši v najmanjši stvari nje bližnji, mu kliče »svetohlinsko proti nebu zavijaje oči« ogenj in žveplo na glavo!

Resni časi so. Liberalizem se bori za življenje in smrt. Terorizem, moralna tortura, nasilna inkvizicija so sredstva, ki izkušajo z njimi rešiti gospodarstvo svoje klike. Naše orožje bodita vsekdar le resnica in pravica — in zmaga bo gotovo naša! Ko bo terorizem liberalne klike le presilen, ko bo nje pristašem jarem suženjstva ožulil tilnike, se bodo odprle oči še mnogim, ki danes slepo prisegajo na zastavo liberalizma, in oni sami bodo razkrinkali podli egoizem klike, ki sedaj še nosi na jeziku lepo besedo — domovinske ljubezni! *Εγοιστην ημερας — prišel bo dan!

Ogrski minister Szell proti Slovincem.

Že več časa se ni po hrvatskih časopisih toliko pisalo o Slovincih kolikor te dni, in sicer glede sklepa kranjskega sabora, da se uvede na ljubljanski realki hrvatski jezik kot obligaten predmet. Dočim donajajo hrvatski časopisi sicer o važnih zadevah in vprašanjih med Slovenci le kratke vesti, a večkrat niti točnih poročil, pišejo se zdaj celo uvodni članki o navedenem predlogu; dapač sam uradni časopis se ujema popolnoma z nazori opozicijskih svojih sodrugov o važnosti tega dogodka, če tudi so gospodarji današnjega političnega položaja na Hrvatskem drugega mnenja, kakor je dobro poznato iz odgovora ministra predsednika Szella na interpelacijo poslanca Polonyja glede skupščine na Trsatu, kjer so sodelovali tudi Slovenci, po nazoru Mažarov tuji v madžarorsagu. Sklep kranjskega sabora glede hrvatskega jezika je bil Hrvatom prav v prilog, izvrsten udarec na oholo izzivanje mažarskega ministra predsednika proti slogi Hrvatstva in Sloventstva na jugu naše države. Slovenci so s svojim sklepom dokazali protivnikom, da zares obstoji zveza med obema narodoma, in da se bode še bolj učvrstila vkljub vsem državnim malinacijam od mažarske in nemške strani. Kar je Szell izjavil v ogrskem saboru, da se bode na Hrvatskem

postava glede zborovanja predelala tako, da bode Slovincem v bodoče zabranjeno sestajati se s Hrvati, ne pomeni nič, ker Slovenci in Hrvati ostanejo pri vsem tem v duševnej zvezi, a v ostalem tudi ni verjetno, da bi hrvatski sabor hotel omenjeno postavo tako spremeniti, kakor žele Mažari. Slednjič so Hrvati, če tudi privrženci vlade, vendar le še toliko domoljubni, da si ne bodo dali na zapoved mažarskega ministra predsednika kar roke zvezati ter Hrvatsko zapreti svojim najbližjim sosedom, onim sosedom, ki jih branijo že stoletja nemškega navala od severa; marveč bodo gledali, da kot umni političarji tega svojega po krvi in veri najbližjega sosedu po mogočnosti okrepijo s tem, da ga vabijo v svoje kolo, pa da tako oba ojačena tem lažje odbijata napade svojih sovražnih sosedov.

Hrvatska opozicija se je odločno uprla krivemu tolmačenju ministra predsednika glede zakona o zborovanju političnih strank na Hrvatskem. Da je Szell zares pravičen in umen državnik, bil bi moral ednostavno omenjeno interpelacijo odbiti, ker ona sploh ni spadala v ogrski sabor, kajti eksekutiva v vseh državnih zadevah pripada le banu in nobenemu drugemu. To je tako jasna stvar, da jo na Hrvatskem vsak Hrvat razumi, ker je to edna glavnih točk hrvatske avtonomije. In vendar je minister Szell odgovoril na interpelacijo, katero je stavil poslanec Polonyi na temelju čisto krivih nazorov o hrvatskem ustavu. Če je hotel minister Szell Polonyju kaj odgovoriti, mogel ga je podučiti o hrvatsko-ogrskej nagodbi, katero mora on kot glava vlade dobro poznati, a tem več ker je pri svojem nastopu obljubil, da se bode strogo držal ustava in postave. In vendar je javno prekršil zadano besedo s tem, da je odgovoril na interpelacijo, na katero ne bi bil smel odgovarjati, še bolj pa s tem, da zahteva od bana, ki je hrvatskemu saboru odgovoren, da spremeni avtonomno postavo, samo da se ž njo morejo Slovenci tlačiti. V tem nasilnem ravnanju proti Slovanom so zares vsi Mažari ednaki, in mi smo imeli popolnoma prav, ko smo prvokrat govorili o Szellu, da so vse njegove besede o pravičnem držanju naproti Hrvatski bile le navidezne fraze. Zdaj se je to že uresničilo.

Od Ogrske ne more Hrvatska pričakovati niti v političnem niti v gmotnem pogledu pravičnega ravnanja, pa ni čudno, da opozicijski časopisi pišejo prigodom takih pojavov ostro, kolikor je dovoljeno pri strogi cenzuri. Omenjeni sklep kranjskega sabora jim je dal zopet priložnosti, da povedo Mažarom, kako krivi so njihovi nazori o Slovanstvu, pa da če jih oni napadajo, znajo oni tudi napade odbijati. Slovenci kot zvesti zavezniki Hrvatov so v tem pogledu storili svojo dolžnost. Ker hrvatski sabor ni zbran ter se v njem ni moglo ugovarjati krivim nazorom Szellovim, storili so to Slovenci v kranjskem saboru z najboljšim sredstvom, ki se je dalo v tem slučaju uporabiti: s proglašenjem jedinstva med obema narodoma. To naše protivnike najhuje peče, ko vidijo, da je narod probujen in da sam zahteva ono, kar mu hočejo oni iztrgati iz rok.

Da se ujedajo radi omenjenega sklepa kranjskega sabora tudi Nemci, ni seveda nič čudnega,

saj so oni povsodi prvi pomagači, kjer je treba Slovana tlačiti. Čudno je le to, da se to godi tudi od vladne strani, saj bi tem ljudem vendar moralo znano biti, da je to, kar je sklenil kranjski sabor glede učenja hrvatskega jezika, bilo že pred petdesetimi leti v glasovitem Thunovem »Organisationsentwurfu« za srednje šole ustanovljeno, a seveda radi kasnejih ponemčevalnih tendenc avstrijske absolutne vlade zavrženo. Kar so smatrali tedaj pametni državniki pred petdesetimi leti za mogoče in koristno za Slovence in za samo državo, to hočejo današnji politični pritlikovci predstaviti občinstvu kot nemogočo in nepotrebno stvar. In sicer to vse le iz sovraštva do Slovanov. Slovenci in Hrvate pa mora ravno ta odpor njihovih protivnikov bodriti in spodbujati še na večjo vztrajnost in konečna zmaga mora biti naša.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. maja.

Poljski klub in češko vprašanje. Precej razburjenosti so v zadnjem času povzročile v mladočeških poslaniških krogih besede, ki jih je objavil pred nedavnim »Pester Lloyd« in jih podtikal načelniku poljskega kluba in izvršilnega odbora desnice, posl. vitezu Jaworskemu. Ta mož je po poročilu tega lista izjavil sledeče: »Izvršilni odbor desnice bo postopal popolno samostojno pri rešitvi narodnostnega vprašanja za češke dežele in se ne bo oziral na nazore čeških poslancev.« Praška »Politik« objavlja sedaj pojasnilo v tej zadevi, ki je je zajela iz vira, ki je v največji dotiki z načelnikom poljskega kluba. Poročilo pravi, da se Čehom ni treba prav nič vznemirjati, ker je prav malo verjetno, da bi bil posl. Jaworski res izgovoril navedene besede, in imajo, ako jih je res izgovoril, vse drugačen pomen, kakor pa se tolmačijo pri čeških politikih. Njemu in vsem članom poljskega kluba je pač le predobro znano, da bi v tem slučaju češki poslanci gotovo ne hoteli hoditi s poljskim klubom, valed česar bi se desnica razbila in bi ne bila nič več kos brezozirnemu napadom od strani opozicije. Sicer pa vitez Jaworski kot Slovan ni mogel izustiti navedenih besedij v pomenu, na Čehe se nanašajočem smislu, ker preveč živo čuti krivice, ki se gode ostalim slov. strankam.

Narodno-politične zahteve nemške opozicije. Po dolgem prestanku se sedaj zopet nekaj čuje o teh prevažnih zahtevah in o izvoljenem pododboru, kateremu je shod zaupnikov poveril sestavo narodno-političnih zahtev. Že v prvi polovici minulega meseca so opozicijska glasila naznanila, da bodo tekom aprila ali vsaj prve dni maja izgotovljeni vsi potrebni referati in tudi načrt za skupni program. Toda danes še ni o tem ne duha ne sluha. Neko Schönererjevo glasilo poroča samo sledeče: Poslanci Baernreither, Funke, Pergelt, Prade in Schlesinger so se zbrali minule dni v Pragi, da se znova posvetujejo o zahtevah čeških Nemcev. Odbor, ki bo sestavil konečni načrt, se snide prihodnji teden na Dunaju, vendar dan še ni določen. Plenum zaupnikov opozicijskih strank se snide potem v najkrajšem času. — Še le sedaj se bode torej do-

Romanje v sveto deželo.

(Dalje.)

V kratkem dospemo v Betanijo, katero imenujejo domačini-mohamedani El Azarije, v spomin na Lazarja, katerega tudi mohamedanstvo visoko ceni

Iz sv. pisma ni razvidno, da bi bil Jezus pri svojem bivanju v Jeruzalemu kedaj prenočil v svetem mestu; najbrže je imel on s svojimi roditelji in spremljevalstvom, kedar so prišli v Jeruzalem, prenočišče kje zunaj mesta, kakor so imeli sploh navado tedanji jeruzalemski romarji. Galilejski romarji so se navadno ustavljali v Betaniji. Tukaj je imel Jezus veliko učencev; v posebnem prijateljstvu pa je bila Kristova obitelj z imovitim Lazarjem in njegovimi sestrami, Marto in Marijo. Zato je dobil Jezus s svojimi ljudmi pri njih prijazno bivališče in postrežbo vselej, kadar je prišel sem radi velikonočnega praznika ali izvršujoč svoj vzvišeni poklic. Vsled teh prijaznih razmer se lahko umeje, da so prežalostne sestre nemudoma naznanile Kristusu, bivajočemu na jordanski strani,

da je Lazar obolev. Kmalu se je zvedelo, da gre Krist z učenci v Betanijo, in Marta mu je hitela nasproti. Ne daleč od Betanije je dejal Jezus užaljeni Marti tolažilne in vzvišene besede: »Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v mé veruje, bode živel, akoravno umrje; in kdor živi in v mé veruje, ne bode umrl vekomaj«. Potem so peljali Jezusa k Lazarjevemu grobu, kamor so ga pokopali pred 4 dnevi, in zdaj se je vršilo vpridó neštevilne množice pretresujoče obujenje Lazarja od mrtvih. — V Betaniji, in sicer v hiši gostoljubnega Simona, je tudi mazilila Marija Magdalena Jezusove noge. — Kraj, kjer so se godili tako ginljivi prizori, je pač častitljiv že sam po sebi, toda neprijetno dirne romarja siromaštvo in nesnažnost sedanjih ondotnih stanovnikov. Nekdaj se je dvigala v tem kraju veličastna cerkev, več kapel in samostan benediktink. Sredi teh razpalih svetišč so si napravili mohamedani mošeje; iz te mošeje se stopa po 26 zidanih stopnjicah navzdol do majhnih zidanih shramb; edno izmed njih časte kot Lazarjev grob.

Nazaj gredoč uživamo zopet krasni razgled

na Jeruzalem. Pred dušo nam stopa slavna preteklost svetega mesta, a še bolj živo nam je pred očmi nesrečna njegova usoda, katero je objokaval bridko sam Kristus Odrašenik. Res, nesrečno mesto, da ni spoznalo časa svojega obiskanja!

XIV.

Tempeljska gora Morija in njena zgodovina. — Omarjeva mošeja. — Sveta skala Morija. — El-Aksa mošeja. — Dolina Jozafat. — Zlata vrata.

Dasi zanimajo jeruzalemskega romarja v prvi vrsti ona mesta, katera je posvetil s svojim trpljenjem in smrtjo Jezus Kristus, si vendar vsakdo s posebnim zanimanjem ogleda mesto, ki je veljalo narodom že mnogo pred Kristom kot najsvetejši kraj na zemlji, in katero se še dandanes odlikuje po svoji častitljivosti. Ta sveti kraj, ki je pri Judih, mohamedanih in kristjanih v visokih čisljih, je skaloviti hrib Morija, kjer je hotel nekdanj darovati Abraham svojega sina Izaka.

Že leta 1048 pr. Kr. je postavil David na tem kraju oltar ter prenesel tu-sem skrinjo zaveze; s tem je postal Jeruzalem ne-le politično, temveč

ločil čas »konečnih« posvetovanj. Nemškimi kolovodjem se vidi, da jim manjka resno volje in da še sami ne vedo, kje naj pravzaprav začno.

Obstrukcija v nižje-avstrijskem dežel-nem zboru. Zadnja seja tega deželnega zastopa je bila zelo burna. V polemiki mej antisemitskimi in židovskimi poslanci je padlo precej ostrih besed. Seji je predsedoval namestnik deželnega maršala Strobach, ki je brezobzirno dajal ukore vsakemu, o katerem se je mogel prepričati, da je res izustil razžaljivo besedo. To je bilo pa preveč židom, posebno Noskeju, ki je najbolj surovo napadal svoje politične nasprotnike. Takoj po seji so se sešli v posvet vsi pozicijski poslanci ter sklenili, da bodo izvajali skrajne posledice in ovirali razpravo z obstrukcijo, dokler ne dobe »zagotovila, da bo predsedstvo varovalo načela parlamentarizma«. Boj je torej napovedan, a dela v dež. zboru ne bo mogel ovirati, ker bo zasedanje itak kmalu končano.

Mirovna konferenca v Haagu se prične čez teden dni. Vsi daljni delegatje so se že odpravili na pot, zastopniki Avstro Ogerske odpotujejo jutri. Vseh vdeležnikov, zastopnikov 18 evropskih držav in peterih zunanjih, je 74, katero število bi se bilo pa še znatno pomnožilo, ko bi razne manjše države ne bile poverile zastopstva večjim državam. Zanimanje za to mirovno konferenco ni posebno veliko, ker je splošno znano, da ne bo imela nikakega uspeha, pač pa se skoro po vsej Evropi nabirajo priznalne izjave in pošiljajo na predsedstvo konference. Posebno agilni so v tem oziru Angleži. Kajpada se hoče s tem pokazati samo velika važnost carjeve ideje in pa nujna potreba, da se ta uresniči. Mommsenu se zdi mirovna konferenca samo tiskovni pogrešek v svetovni zgodovini, o katerem se ne pišejo komentariji, filozof Fischer pa pravi, da mu z ozirom na mirovno konferenco manjkati izmej treh božjih čednosti prvi dve, ker nima ne vere ne upanja na kak uspeh.

Razmere mej Anglijo in Transvalom bodo poravnane najbrže mirnim potom, ker bo predsednik Krüger odnehal. Vlada je namreč voljna razširiti volilno pravico, toda samo v toliko, v kolikor se ne krata pravice starih meščanov. Predsednik Krüger in njegova vlada sta se le nerada udala zahtevam angleške vlade in po nji podpiranih Uitlandcev. Dolgotrajnih pogajanj je bilo treba in ko bi Krüger ne bil slutil, kaka nevarnost mu preti od strani Anglije, bi gotovo ne bil odnehal. Angleži so si toraj pridobili zopet precejšen diplomatičen uspeh, vendar je pa čudno, da angleška vlada še ni popolno zadovoljna z njim.

Tedenski koledar.

Nedelja, 14. maja: 6. povelikonočna, evan.: Jezus govori o pričanju sv. Duha. Jan. 15. Bonifacij m. — Ponedeljek, 15. maja: Sofija m. Izidor kmet. — Torek, 16. maja: Janez Nep. Ubald šk. — Sreda, 17. maja: Maksima d. — Četrtek, 18. maja: Venancij m., — Petek, 19. maja: Celestin p. — Sobota, 20. maja: Bernardin Senens. sp. — Solnce izide 20. maja ob 4. uri 28 min., zaide pa ob 7 uri 26 min. —

tudi versko središče judovske države. Tukaj je zidal Salomon po navodilih svojega očeta dragoceno svetišče.

Širne in velikanske stavbe so obkrožale »najsvetejšo«, majhno, štirivoglato svetišče, v čegar popolnoma temni notranjščini je bila skrinja zaveze in ob straneh oba pozlačena kerubima. — Nebukadnezar je l. 587 razrušil to prekrasno stavbo, toda že v letih 520—516 pred Kr. je stalo na istem mestu novo svetišče, ki se seveda po krasoti nikakor ni moglo meriti s čudovitim svetiščem Salomonovim. — Okoli leta 20. pred Kr. je pa Herod prezidal svetišče tako, da je bilo baje celo lepše kakor Salomonovo. Tudi pozneje so je še razširjali, in naposled je bil njegov obseg dva krat tolik, kakor za časa Salomona. — O tem času seveda ni bilo v najsvetejšem več skrinje zaveze; že o prvem razdejanju tempelja jo je namreč skril prerok Jeremija nekje v bližini svetišča, a do danes še niso našli tega kraja.

(Dalje prib.)

Lunin spremin: Prvi krajec 17. maja ob 6. uri 11 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo, 14. maja: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo zložil P. Rampis, aleluja z verzij A. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa »Tota pulchra es Maria« zl. P. A. Hribar, graduale Foersterjev, ofertorij Brosigov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. maja.

(Izvrševalni odbor desnice državnih poslancev) ima dne 25. maja svojo sejo na Dunaju. Govori se, da ima izreči svoje mnenje o nameravani vladni jezikovni naredbi. Seja je zelo važna, ker od izida te seje je najbrže odvisna usoda Thunovega ministerstva. K seji je povabljen za zvezo posl. vodja Povše.

(Napadl »Narodovi« na škofa) so vedno ostudnejši. Minolo sredo zopet očita škofu, da ni tak v Ljubljani, kakor se je kazal v Sarajevu. Po našem mnenju je ostal presvetli knez in škof isti, da pa »Narodovci« niso isti, kakor so se kazali dr. Jegliču na jugu. Informacije presvetlega kneza in škofa od blizu so bistveno drugačne, kakor one od daleč; odtod torej sprememba, a ne pri knezu in škofu, ampak pri liberalcih, ki svoje barve spreminjajo liki kameleonu, in sicer kakor jim kaže. Liberalci se bodo morali že udati prepričanju, da ima dežela naša skrbnega, za vse dobro požrtvalno delujočega pastirja in ne najemnika, ki bo nauke in koristi katoliške cerkve mej slovenskim narodom branil vsekdar in povsod z vso ljubeznijo, pa tudi z vso odločnostjo.

(Glede afere dr. Žitnikove) objavljamo na uvodnem mestu izjavo načelnštva katoliško-narodne stranke. Izjava kaže, da so surovi napadi »Narodovci« na vodstvo katoliško-narodne stranke in nje posamezne člane popolno neosnovani in podli tembolj, ker »Narodova« gospoda je pač zadnja poklicana, o častnih zadevah zasedati sodni stol. — V današnje številko pa smo vsprejeli tudi »Odprto pismo« dr. Žitnika, katero objavlja s svojim podpisom in na svojo odgovornost, ker so se s to zadevo pečali domači in nemški listi in je zato prav, da ima dr. Žitnik priliko, to zadevo pojasniti slovenskemu občinstvu in v zlasti svojim volivcem.

(Zasedanje deželnega zbora kranjskega) bo prihodnji torek 16. maja t. l. končano, ako bo mogoče dovršiti dnevni red. Na vrsti bo mej drugim poročilo odseka o kmetijskih zadrugah in konsumnih društvih, o uredbi plač deželnih uradnikov, o lokalni železnici Trebnje Mokronog-Tržišče.

(Deželni zbor kranjski.) V današnji seji je posl. dr. Majaron utemeljeval svoj predlog za ustanovitev nadsodišča v Ljubljani. Omenil je, da je to vprašanje na dnevnem redu že od l. 1849, ponavljalo se je l. 1854, 1860, in zadnji čas leta 1890 in 1892, ko je deželni zbor sklenil v tem smislu resolucijo. Važno je to vprašanje v zlasti sedaj po uvedbi novega civilno-pravnega reda, ker posebno sedaj treba, da se občuje s strankami v domačem jeziku in ker je graško nadsodišče pokazalo svoje nasprotstvo do slovenskega jezika. Glede obsega nadsodišča je govornik mnenja, naj bi ljubljansko nadsodišče obsegalo Kranjsko, Koroško in Spodnje Štajersko. — Posl. dr. Schaffer je poročal o načrtu zakona za osnovo melioracijskega zaklada za Kranjsko ter je bil po kratki razpravi načrt zakona soglasno vsprejet. — Prihodnja in zadnja seja dež. zbora bo v torek ob 9. uri dopoldne.

(Katoliška družba za Kranjsko) ima nov odbor, ki se je tako-le sestavil: Predsednika gosp. kanonik Andrej Kalan in gosp. vodja Fran Povše, tajnik gosp. okrajni tajnik Fr. Pichler, blagajnik gosp. župnik Alojzij Stare, knjižničar gosp. dr. Karlin. Poleg tega sta odbrana še gospodarski odsek in zabavni odsek in upati je, da se razvije živahno življenje v prostorih katoliške družbe.

(Kanonično umeščena) sta bila na Vnebohod v stolnici novoimenovani stolni dekan Andrej Zamejic in Wolwitz-Flachenfeldov kanonik Tomaž Kajdiž.

(Volitev ljubljanskega župana.) je določena, kakor javlja uradna „Lab. Zeitung“, na 18. maja. Dotični seji bo predsedoval najstarejši član mestnega zbora. Takoj nato se vrši volitev podžupana in stalnih odsekov.

(Deželni zbor štajerski) je včeraj vsprejel načrt zakona, da smejo občine za vse uroče sodnih odlokov ne glede na daljavo zahtevati 10 kr. pristojbine. Dr. Jurtela naglašja, naj bi se te uroče pošiljale po pošti, kar bi bilo ceneje. V ta namen naj bi se pri poštnih uradih nastavile za to sposobne osebe. V imenu gospodarkega odseka poroča poslanec Feyrer o predlogih glede olajšanja vojaške službe. Zbornica je po daljši debati vsprejela predlog, naj se pošlje prošnja vladi in drž. zboru, da bi se vsaj za poskušnjo vpeljala dveletna vojaška služba in primerno znižalo število vojakov; da bi se pogosteje dovoljevali odpusti iz aktivne službe, edini sinovi kmečkih posestnikov vsprejemali v rezervi in da bi odpadli orožni vaji v 11. in 12. službenem letu. Dalje so sklenili, da se za l. 1899 dovoli 50.000 gld. brezobrestnega posojila za revne vinogradnike. Posl. Žičkar pri tej priliki nasvetuje dve resoluciji glede premembe dotičnih drž. zakonov z dne 3. okt. 1891 in 23. marca 1892.

(Vseslovenska delavska slavnost.) Vdeležbo so nadalje naznanila sledeča društva: 42. Slovensko pevsko društvo »Lipa«. 43. Slov. izobraževalno društvo v Kamni gorici. 44. Hranilnica in posojilnica v Cirknici. 45. Konsumno društvo v Cirknici. 46. Kat. del. podporno društvo v Vitanju. 47. Kat. delavsko društvo v Zagorju. 48. Kmetijsko društvo na Igu. 49. Bratovščina strojarskih pomočnikov v Kranju. — Pripravljavni odbor za to vsestranski željno pričakovano slavnost opominja vsa nepolitična društva, ki so priglasila svojo vdeležbo, da naznanijo vdeležbo najpreje svoji politični oblasti, potem deželni vladi kranjski in kajpada pripravljavnemu odboru. Ako se vdeležbo slavnosti z zastavo, morajo to izrecno naznaniti vsem dotičnim oblastvom. Da se bo delavska slavnost dne 28. t. m. izvršila sijajno v vsakem oziru, zato skrbi poleg drugih tudi poseben odbor ljubljanskih gospej in gospodičen, vnetih za rast in čast krščansko-socialne misli. Pripravljajo pa imenitno presenečenje, kakoršnega do sedaj naša mlada kršč.-socialna organizacija še ni mogla uprizoriti. Toda dalje še ne smemo izdajati tajnosti, ker duhovitim in premarljivim prirejevalkam ne upamo segati v zanimive načrte.

(Zrelostni izpiti.) Na ces. kr. moškem in ženskem učiteljskem ljubljanskem se začno pismeni zrelostni izpiti dne 24. maja; tem slede izpiti iz spretnosti. Izpiti za učiteljice ženskih ročnih del se začno dne 12. junija.

(Društvo zdravnikov na Kranjskem) darovalo je namesto venca na rakev pokojnega člana gospoda J. Dominika, okrožnega zdravnika v Železnikih, 10 gld. v ustanovo za vdove in sirote članov društva.

(V tukajšnje deželno bolnico) so vsprejeli v minulem mesecu 653 bolnikov, iz prejšnjega meseca jih je ostalo 353, toraj je bilo skupno oskrbovanih 1006 bolnikov. Ozdravljenih je bilo 378, zboljšanih 162, 38 jih je umrlo, neozdravljivih je bilo 12. Koncem aprila je ostalo v bolnici 379 bolnikov.

(Dr. Josip pl. Waser †.) V Gradcu je včeraj zjutraj po daljšem bolehanju umrl vpokojeni predsednik deželnega nadsodišča dr. Josip vitez Waser v starosti 98. let. Rojen je bil l. 1811 v Ptujju ter se posvetil sodnijski stroki. Od leta 1868 do 1870 je bil sekcijski načelnik v pravosodnem ministerstvu, 1874. l. pa je bil imenovan za predsednika deželnega nadsodišča v Gradcu. V državnem zboru je pripadal avtonomistom na levi. Slovenci za njim ne moremo žalovati, kajti prištevati ga moramo mej najljubeje nasprotnike našega naroda. Svoje sovraštvo je pokazal posebno v bojih za jezikovno ravnopravnost.

(Koliko stane Prago naborna komisija?) Praska naborna komisija je poslovala 5 dni. Račun za zajutrek dne 6. aprila znaša 40:50 gld., dne 7. aprila 46:82 gl., 8. 45:40 gld., 10. 45:53 gl. in 11. aprila 71:44 gld., skupno torej 249:69 gl. Na dan se je pokadilo smodk za 11:25 gld. — Dne 18. aprila je mestni zbor račun odobril brez vsake

debate. Zopet jedna sličica gospodarstva mestnega zbora, kjer se šteti pri vsem, posebno pri služabništvu, le pri dijetah in reprezentacijah ne. Tudi l. 1898 je pripravila ista komisija zadnji dan največ, namreč 71.566 gl. Morda so vzeli gospodje kak grizlje s seboj za drugi dan. — Neki Lüftschütz, zastopnik ledniške družbe na Štvanici je hotel podkupiti več mestnih svetovalcev, da delajo na to, da kupi ledenico mesto. Družba bi se rada znebila svoje ledenice, ker namerava Praga napraviti lastno ledenico in Lüftschütz je imel v to svrhu nad 10.000 gl. na razpolaganje. Pri zadnji seji mestnega zbora je bil vsak član ozir tega zaslišan in več udov se je izreklo, da naj se cela zadeva objavi, a ker sedaj Lüftschütza ni nikjer najti, objavi se v kratko komunike.

(Goljufana zakonska.) V Jossyju živi v precej revnih razmerah neki glasbenik N. B. Žena mu je zbolela, in poslal jo je v bolnišnico v Bukarešt. Nekemu tamošnjemu prijatelju je naročil, naj zanjo plačuje, jo obiskuje in mu sproti poroča, kako se ji godi. Prijatelj je nekaj časa redno dopisoval in denar sprejemal, a slednjič naznanil, da je žena umrla, in prosil, naj mu pošlje denar za pogreb. To se je zgodilo, in glasbenik se čez nekaj časa v drugič oženi. Komaj je bil nekaj tednov oženjen, stopila je njegova prva žena zdrava v hišo v strah in grozo nevesti. S »prijateljem« se peča sedaj sodišče.

(Mesto briljantov — strupenega gada) je prejela po pošti minule dni neka gledališka igralka v Rochestru v državi Newjork. Došel jej je poštni zavoj, iz katerega se je izvila v rokah igralke nevarna kača. Služabnik jo je naglo ubil in tako rešil igralko grozovitega maščevalnega čina.

(Kdaj se začel pivo piti?) Že stari Egipčani so delali iz ječmena alkoholično pijačo, in že pred 3000 leti so se zaradi tega pojavljale kot reakcija sem ter tje tudi alkoholične težnje. Neki papyrus iz one dobe sam predstavlja pismo očeta na sina vseučiliščnika v Chennu, kjer svari oče: »Poroča se mi, da ti zapuščaš vedo, da se udajaš razvešljanju, da romaš od gostilne do gostilne, a pivska slast, kam te vodi? Varuj se piva, ker pivo tvojega duha zatamnuje!« V Benni Hossanu je stara slika, ki kaže, kako dva suznja neseta iz gostilne svojega pijanega gospodarja. Takrat je vrček piva veljal 3 kr.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 15. do 20. maja.) Na Kranjskem: 15. v Postojni in Zatičini; 16. v Lukovcu, Idriji, Rovišah, Moravčah, Kočevski Reki, Srednji vasi, na Vidmu poleg Krke in Moravčah pri sv. Križu; 17. v Žirovnici; 18. v Lašičah; 19. v Gor. Logatcu; 20. v Trziču, Kotredežu in v Mozeljju. — Na slov. Štajerskem: 15. v Olimju, Rajhenburgu, Velenju in Poličanah; 16. v Gor. Sušici, Mureku, Soseski, Vojniku in na Pilštajnu; 18. v Artičah. — Na Koroškem: 16. v Šmihelu pri Pliberku; 19. v Celovcu. — Na Primorskem: 16. v Voloski in v Dolini.

„Naša straža“.

Usnjarski mojster z malo gotovino bi se lahko naselil v večjem trgu na slovenskem Štajerskem na zelo ugodnem kraju.

* * *

Slovenskemu narodnemu zdravniku se nudi lepa prilika, naseliti se v velikem, bogatem trgu na Spod. Štajerskem, kjer bo imel sigurno zelo lepo prihodnost.

* * *

V istem kraju se bo prihodnje leto oddajala edina slovenska **gostilna** v najem; gostilna je jako dobro obiskana, ker v njo zahajajo vsi narodni krogi iz trga in okolice.

* * *

Kdor želi kaj natančnejega izvedeti, naj se obrne do »Naše straže« v Ljubljani.

Opetovano in nujno opozarjamo vse resnične Slovenke in Slovence, da naj nikari ne pozabijo na »Našo stražo«. Kdor še vedno ni nje ud, naj pristopi nemudoma, kdor pa je sam že njeni član, naj po možnosti skrbi za to, da bodo svojo narodno dolžnost storili tudi njegovi znanci in prijatelji. — Učimo se od Nemcev in Lahov narodne požrtvovalnosti! Če zamorejo oni vsako leto v »Südmark« in »Legi nazionale« zbrati stotisoče za boj zoper naš na-

rod, zberimo Slovenci v »Naši straži« za svojo obrambo vsaj tisočake! Veliko odličnih in premožnih Slovencev še pogrešamo med člani »Naše straže«. Brezbrižnost je naš kardinalni greh; brezbriznost je vzrok našega žalostnega narodnega položaja; brezbriznost nas bo ugonobila. Zato nujno kličemo: pristopajte k »Naši straži«! Udnina znaša samo eno krono na leto; ustanovnica pa enkrat za vselej 50 kron, ki se lahko plačajo v letnih obrokih po 10 kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. maja. Pričetkom včerajšnje seje deželnega zbora je oddal posl. Kopp v ime opozicije izjavo, v kateri obžaluje postopanje predsednika Strobacha v prejšnji seji. Deželni maršal je odgovoril, da so mero-dajni nazori predsednika o rabi poslovnega reda; ako je predsednik strog, koristi to celi zbornici. — Nato so liberalci, liberalni veleposestniki, Schönerejanci in pristaši nemške ljudske stranke ostavili dvorano. Zborovanje se je potem mirno nadaljevalo v prisotnosti večine.

Dunaj, 13. maja. Opozicijske skupine nižje-avstrijskega deželnega zbora so sinoči imele skupen dogovor. V izdanem komunikeju o tej seji, ki ga objavljajo današnji dunajski listi, se izjavlja, da je stališče opozicije v današnji seji samoobsebi določeno s soglasno odobrenim prepričanjem opozicijskih voditeljev, da ni preje misliti na mirno razpravo v deželnem zboru, dokler ni dano poročilo, da predsedstvo ne bo skrunjevalo parlamentarnih načel.

Dunaj, 13. maja. Današnje seje nižje-avstrijskega deželnega zbora se razun 5 ali 6 članov nemške ljudske stranke ni vdeležil noben opozicijski član. Odsotno je bilo tudi liberalno veleposestvo.

Dunaj, 13. maja. Cesar se poda 17. t. m. v Bruck, kjer bo naslednja dva dni nadzoroval ondotne vojne čete. Dne 19. t. m. se odpelje na Dunaj.

Koper, 13. maja. Deželni glavar je zahteval, naj se vrši razprava o mandatih odsotnih slovanskih poslancev. Na predlog posl. dr. Bubbe zbornica za sedaj ne bo razveljavila njih mandatov.

Upeljati kavo, ki bi pospeševala zdravje, in ki bi objednem nadomestila naredilno, našim živcem škodljivo bobovo kavo, ali jo vsaj storila neškodljivo, to so skušali že dalj časa doseči vestni zdravnik in prijatelj človeštva. V Kathreiner-Kneippovi sladni kavi se je slednjič našlo nadomestilo za to tako splošno razširjeno navado, ki se skoro ne dá več pogrešati, da se popije enkrat ali dvakrat na dan, tudi večkrat, nekoliko tople kave, katera zdravju ne škoduje, ki pa vendar zadovolji našemu namenu. Kathreiner-Kneippova sladna kava se je skazala zlasti gledé priljubljenega okusa bobove kave kot njena najizvrstnejša primes namesto deslej običajnih pomočkov, ki niso bili drugega kakor barvila. Samo ta kava ohrani ta dober okus, ga stori še mnogo boljsega, milejšega in prijetnejšega. Slednjič se z uporabljevanjem tega domačega izdelka (ki je pristna v znanih izvirnih zavrtkih z imenom Kathreiner, nikoli na vago na prodaj) v vsaki družini precej prihrani, in služi torej ta kava splošni blaginji v dvojnem oziru.

Umrli so:

11. maja. Leon Šustersič, posestnikov sin, 2 leti, Emonska cesta 4 bronhitis.

V bolnišnici:

9. maja. Jernej Levstik, dninar, 43 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nabe	Padavina v 24. urah v mm.
12	9 zvečer	734.4	12.1	sl. sever	jasno	
13	7. zjutraj	735.8	10.7	brezv.	skoro jasno	6.4
	2. popol.	735.1	20.0	sr. zah.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 14.4. normale: 13.7°. Včeraj popoldne po 4. uri kratka nevihta s točo.

Odprto pismo.

Minolo soboto je »Slov. Narod« objavil članek, v katerem daje podpisanemu in katoliško-narodni stranki nauke glede časti in javne moralnosti. To mi je povod, da na tem mestu svojim volivcem in vsemu slovenskemu svetu pojasnim »častno zadevo«, iz katere »Slov. Narod« sedaj po preteku dobrega leta skuša za se kovati politični kapital. To sem sedaj dolžan samemu sebi, svojim volivcem in katoliško-narodni stranki.

Ker sem leta 1896 v deželnem zboru zopet sprožil vprašanje glede deželne zavarovalnice proti

požarom, dobival sem od tedaj ob raznih prilikah in iz raznih krajev brezimna pisma, v katerih me neznan pisec napadajo na najostudnejši način, češ, da hočem škoditi osebju pri zasebnih zavarovalnicah. Štiri taka brezimna pisma sem dobil minolo leto nekaj dni pred to afero v dež. zboru. Jedno teh pisem, došlo mi iz Ljubljane, pokazal sem mej drugimi tudi gospodu poslancu Hribarju, kateri mi je je vrnil z opazko: »To je surovo!«

Dne 11. februarija minolega leta pa je gospod dr. Tavčar v deželnem zboru v imenu upravnega odseka poročal o ustanovitvi deželne zavarovalnice ter pri tej priliki trdil, da smo jaz in tovariši dotični predlog stavili tudi iz agitatorskih, torej strankarskih namenov. Odgovarjala sva stvarno gospodu dr. Tavčarju jaz in gosp. Povše kot poročevalec deželnega odbora. Glede na to razpravo je isti dan, 11. febr., »Slovenec« objavil nastopno notico:

»(Deželni zbor kranjski.) Proti koncu seje je bila živahna razprava glede osnove deželne zavarovalnice. Poročevalec dr. Tavčar je stališče privatnih zavarovalnic tako dobro zastopal, da mu je poslanec Hribar dal spričevalo, da je govoril kot strokovnjak. Po nepotrebnem je dr. Tavčar tudi kot strokovnjak očital naši stranki, da ima v deželno zavarovalnico agitatorične namene. Vestno sta zavračala poslanca dr. Žitnik in vodja Povše — češ, da ljudstvo samo želi in zahteva deželno zavarovalnico in da te opravičene želje morajo njihovi zastopniki zagovarjati v zbornici. Ideja deželnih zavarovalnic se je v vseh kronovinah že tako ukoreninila, da je ne bodo zadržali vsi mnogobrojni plačani zagovorniki zasebnih zavarovalnic. Naša stranka ima pri tem vprašanju edinole gospodarske koristi pred očmi, a ne agitatoričnih namenov.«

Štiri dni pozneje, dne 15. februarija 1898, se je gospod dr. Tavčar pri zapisniku prejšnje seje z dne 11. februarija oglasil za besedo ter rekel mej drugim: »Glasilo, ne vem, ali je škofovo ali konservativne stranke, osmelilo se je že dvakrat pisati brez vsakega dokaza, da sem jaz poročilo glede deželne zavarovalnice izustil kot plačani zastopnik privatne družbe in da sem bil zastopnik ne svojih volivcev, ampak plačani zastopnik privatne zavarovalnice... Dotični list stoji pod vredništvom dveh članov te vis. zbornice, ali enega izmed njih, Kalana ali Žitnika. Brez vednosti teh poslancev ne pride nič v ta list, in vse, kar se zgodi v deželnem zboru, pišeta brezdvomno ta dva poštenjaka sama. Ona sta torej odgovorna za to in toliko časa, dokler ni dognano in dokazano, da sem govoril kot plačani zastopnik privatne zavarovalnice — prosim, gospod glavar, jaz hočem namenoma žaliti — imenujem ju grda in nesramna obrekovalca.«

Gospod poslanec Kalan nato obžaluje, da se v zbornici sprajljajo v razgovor stvari, katere nikakor ne spadajo v deželni zbor.

A jaz, ogorčen in razburjen vsled tega neosnovanega napada, in v popolni zavesti, da jaz nisem nikdar v »Slovencu« gospodu dr. Tavčarju očital sebičnosti in še manj, da bi bil on poročal »kot plačani zastopnik privatne družbe«, sem izjavil: »Stvar ne spada v zbornico in torej jako obžalujem, da se vendar moram oglašiti v obrambo. Jaz izjavljam pod častno besedo, da dotične notice nisem pisal, najmanj pa »plačani zastopnik«. Dokler mi gospod dr. Tavčar ne dokaže, da sem jaz te vrstice pisal v »Slovenca« glede sprave, zavračam besede »nesramen obrekovalec« na njega samega. Dokler mi tega ne dokažete, zadene Vas ta beseda.«

To je torej tista moja izjava pod častno besedo, katera je sedaj po preteku 14 mesecev dala povod »Slov. Narodu«, da je z vso silo napadel mojo osebo in katoliško-narodno stranko.

Nepriistranskim čitateljem prepuščam sodbo, ali je gospod dr. Tavčar vsled gori navedene notice v »Slovenca« z dne 11. februarija sploh imel količjak vzroka, da je v deželnem zboru spravil to stvar v razgovor, in ali ni sodišče tiesto mesto, kjer naj bi bil iskal zadoščenja, ako se je čutil žaljenega.

In kar se mene tiče, konstatujem, da sem jaz dopisal samo drugi splošni del one notice, ki je gori tiskan z razprtimi črkami in se pričinja z besedami: — »češ, da ljudstvo samo želi in zahteva deželno zavarovalnico« itd.

Recimo, da bi bil jaz v istem trenutku dne 15. februarija 1898, ko sem odgovarjal gospodu dr. Tavčarju, v istini vedel, da sem dopisal drugi del notice, mogel bi bil tudi pod častno besedo izjaviti, da nisem gospoda dr. Tavčarja imenoval »plačanega zastopnika zasebne zavarovalnice«.

Stvari se ne presojajo po besedah, temveč besede po razmerah in stvareh, sicer bi po besedah znanega francoskega državnika vsacega človeka zaradi ene same njegove besede obsodili na vislice. In častno sodišče se je moglo prepričati na podlagi izjave najverodostojnejše priče, da jaz nisem pisal prve polovice označene notice in torej tudi ne imena g. dr. Tavčarja. Toliko v objektiv-

nem obziru. A v subjektivnem oziru pa mi tudi častno sodišče ni moglo dokazati najmanjše ne resnice.

Naglašam v prvi vrsti, in na to morem z mirno vestjo vedno priseči, da vistem trenutku niti vedel nisem, za katero notico se gre, in še manj, da bi bil jaz štiri dni prej k oni notici dopisal dotične vrstice. Imel pa sem pred očmi neke druge notice v „Slovenca“ glede sprave, o kateri sta iste dni obravnavali narodni stranki. In zato sem ti besedi vstavil v neoverovljeni stenogram, misleč, da ju je preslišal stenograf. Ako mi „Narod“ vsled tega očita, da sem svoje besede popravil, potem so popravljeni v stenog. zapisniku malone vsi govori.

Sedaj vprašam: Ali mi more kdo pripisavati toliko predrznosti, brezstidnosti in brezvestnosti, da bi bil jaz vpricho urednika „Slovenčega“ trdil pod častno besedo, da nisem dopisal onih preporočil besed, ko bi bil vedel, da sem jih pisal? Jaz bi se bil vendar moral bati, da bo de takoj vstal preč. g. kanonik Kalan ter me pred vis. deželnim zborom in vso javnostjo postavil na laž in osramotil. Da tega ni storil, je le dokaz, da je bil tudi on prepričan o moji subjektivni nedolžnosti, kar je tudi sedaj kot priča naglašal pred častnim sodiščem. Dalje: Ali sem jaz imel najmanjši povod nasproti g. dr. Tavčarju zamolčati resnico, in ko bi bil pisal tudi vso dotično notico?

Da sem se čutil glede g. dr. Tavčarja popolnoma nedolžnega, dokazuje tudi dejstvo, da sem po svoji izjavi stopil v zbornici k preč. gospodu Kalanu rekoč: Kaj pa hoče dr. Tavčar od mene? In sedaj mi je preč. g. Kalan pojasnil, kako je dotična notica z dne 11. feb. nastala in da sva jo dva pisala. Ker še nisem bil prepričan, šel sem naravnost v stenografsko pisarno po dotično številko „Slovenca“, in sedaj mi je bila stvar jasna. Z besedami „mnogobrojni plačani zagovorniki“ sem namreč imel v mislih pisce onih brezimnih pisem, ki sem jih gori omenil, kar sem opetovano naglašal in tudi na tem mestu slovesno izjavljam.

Hotel sem v javni seji pojasniti vso stvar, toda nekateri gg. tovariši so mi prigovarjali, naj ne provzročam nove debate o tej zadevi, temveč jo zasebno z g. dr. Tavčarjem poravnam. Razgovarjal sem se pozneje z g. dr. Tavčarjem o tem in zatrjeval, da mu morem z rokopisom dotične notice dokazati, da sta jo dva pisala, a da nobeden nju ni hotel njemu tega očitati, kar je on sklepal iz celotne, tako slučajno spisane notice. Konečno mi je g. dr. Tavčar rekel približno, česar se še dobro spominjam: Rokopis mi ne zadošča, ker se vedno lahko nov napravi. Sicer pa ne bodem več preiskaval, kdo je to notico pisal; jaz se zadovoljim, da Vi ali g. Kalan v zbornici izjavi, da mi „Slovenec“ ni hotel očitati sebičnosti, in to izjavo naj tudi „Slovenec“ priobči.

Vsled dogovora z g. dr. Tavčarjem sem pooblaščen od uredništva „Slovenčevega“ v seji de želnega zbora dne 25. feb. 1898 izjavil, da „Slovenec“ z dotično notico ni hotel g. dr. Tavčarju očitati sebičnosti. Nato takoj izjavi g. dr. Tavčar, da je z ozirom na prečitano izjavo za nj ta afero dognana in da prekliča v tej zadevi izpregovorene žaljive besede.

A s tem ta afero ni bila dognana. Vsporedno s to je tekla afera Barbo Kalan, o kateri je sodilo častno sodišče. Konec je bil, da je poslanec grof Barbo v zadnji seji dne 28. febr. prečital izjavo, v kateri pravi, da je preiskava na brezdvomen način dokazala, da sem jaz pisal večkrat že imenovani članek. Stvar bi bila preobširna, ko bi tukaj razpravljaval vso to zadevo, konstatujem le stvarno neresnico v izjavi, da bi bil jaz sam pisal dotični članek. Jaz sem tedaj v zbornici obširneje pojasnil vso stvar ter dokazoval, da sem postopal in govoril popolnoma bona fide in da mi vest v tem oziru nobene krivde ne očita. Zahteval bi bil tedaj že posebno razsodišče o stvari, toda bila je zadnja seja in preiskava nemogoča.

Stvar je seveda vzdignila mnogo prahu. Že dne 6. marca m. l. je osrednji izvrševalni odbor katoliško-narodne stranke pismeno zahteval od mene, naj odložim vse častne mandate, katere sem od stranke prejel. Da bi imela katoliška-narodna stranka popolnoma proste roke in bi ne bila odgovorna za noben napad na mojo osebo, izstopil sem že pred ednim letom iz vseh odborov, toda deželnozbornskega mandata nisem odložil, ker tega so mi dali volivci in ker sem hotel na vsak način zahtevati častno sodišče zaradi izjave gosp. grofa Barbota. To dokazuje moje trdno prepričanje, da se mi je godila krivica in da bi ne bil jaz spravljal te stvari zopet v javnost, ko bi se čutil krivega.

Dan pred letošnjim zasedanjem, dne 27. dec. 1898 sem bil pri g. deželnem glavarju ter mu naznanil, da hočem takoj v prvi seji zahtevati častno sodišče. G. dež. glavar pa mi odvrne, da po poslovnem redu dež. zbora tega ne morem zahtevati. Moral sem torej prositi načelnike klubov. Stvar se je zavlekla brez moje krivde do 14. aprila t. l. Ta dan sem prejel od gosp. načelnika temu sodišču sledečo izjavo: »Odsek sicer priznava, da je g. dr. Ignacij Žitnik v X. deželnozbornski seji dne 15. feb. 1898 govoril v veliki razburjenosti, a se po vršenih poizvedbah vendar ni

mogel prepričati, da si g. dr. Žitnik pri takrat pod častno besedo oddani izjavi ni bil v svesti, da se je gosp. poslanec dr. Ivan Tavčar čutil žaljenega po notici v „Slovenca“ z dne 11. febr. 1898, katero je, kakor sam priznava, pisal gospod dr. Žitnik«.

Naj vsakdo se enkrat prečita to izjavo. Kaj pravi? Da jaz odseka nisem mogel prepričati, da sem bona fide govoril pod častno besedo. In kaj zamolči? Da pa tudi meni nihče ni mogel dokazati, da bi bil govoril mala fide, torej neresnico ali celo laž. In kar moram tukaj javno pibiti, je zopet neresnica v tej izjavi, da bi bil jaz sam pisal dotično notico. Najverodostojnejša priča je sedaj častnemu sodišču dokazala, kdo je pisal prvo polovico te zloglasne notice in da sem jaz dostavil le drugo polovico, v kateri niti govora ni o g. dr. Tavčarju.

Toda — in to konstatujem javno — vsled ostrih preprirov povodom ljubljanskih volitev je bila parola: Fiat justificatio, etsi pereat mundus! Konstatujem dalje, da je „Slovenski Narod“ dne 1. marca 1898 brez najmanjše opazke objavil g. grofa Barbota izjavo in sedaj k častnega sodišča izjavi z dne 14. aprila t. l. samo dostavil, da se je ta častna zadeva zame neugodno rešila. Iz teh in drugih razlogov, katerih tukaj ne navajam, mi je neumevno, zakaj je „Slovenski Narod“ šele dne 6. maja t. l. mogel in hotel trditi, da sem osramočen jaz in osramočena vsa katoliško-narodna stranka. Morda je pa le res, kar se mi je zatrjevalo od raznih strani, da je zlobni članek »Narodov« z dne 6. maja provzročila kratka notica v »Slovenca« z dne 4. maja t. l. gledé banke »Slavije«. Jaz samo konstatujem, in to more uredništvo potrditi, da te notice nisem pisal niti provzročil, in da sem šele 8. maja zvedel, kdo jo je pisal. Vprašal pa sem, ker jese meni podtikala Obžalovanja je vredno, da možje osebno občutljivost zamenjavajo z ljubeznijo do resnice in domovine ter se klanjajo javnemu mnenju, katero sami delajo.

Sedaj naj sodi javnost, naj sodijo moji volivci, kje je resnica in kje škodoželjnost. Naj se posmehujejo oni, ki so me obsodili, predno so me zaslišali; naj si manejo roke oni, ki mi podtikajo slabe namene; vse to me globoko žali, toda ne vrže me ob tla. Vsi udarci padali bodo enkrat na one, ki jim dajejo smer. Treba je mnogo strasti in brezozirnosti, da se po krivem obsodi človek, kateri more na psovke odgovarjati le s potprežljivostjo in na zlobnost le z udanostjo. Sočutje objektivnih mož daje mi zadoščenje za vsa zlá, katera je rodilo politično nasprotstvo. Obreknite, ako vam to dela veselje. Jaz imam obračunati sedaj samo s svojimi volivci. Sklical sem bil že več shodov, toda do danes nisem prejel še nobene nezaupnice, pač pa so mi izražali zaupanje. Sklicaval bodem tudi letos, ako mogoče, vsak teden shode ter volivcem pojasnjeval to afero. Ako mi polovica volivcev izrazi nezaupanje, potem vem, kaj mi je storiti.

V Ljubljani, dne 12. maja 1899.

Dr. Ignacij Žitnik.

C. kr. priv. zavarovalno društvo „Riunione Adriatica di Sicurtà“ v Trstu.

Iz poslovnega poročila, katero se je občnemu zboru dne 27. aprila predložilo, posnamemo sledeče važnejše točke:

Sekoija zavarovanje na življenje sklenila je leta 1898 zavarovalno glavnico v vrednosti glđ. 15,011.027.— Zavarovane gotovine je bilo koncem leta 1898 okroglo **96 1/2 milijona goldinarjev** glavnice in glđ. 236.357.— letne rente Premijskih dohodkov je bilo glđ. 4,007.583.— izplačanih je bilo pri zavarovanju na smrt in doživetje glđ. 1,860.286.— razven te svote pa je bilo rezerviranih še glđ. 320.669.— za slučajne škode. Premijska rezerva in prenosi znašajo glđ. 24,516.640.—

Premijskih dohodkov v oddelku zavarovanje proti **elementarnim nezgodam** (požarom in poškodbam pri prevoznji) bilo je glđ. 7,751.745.— vzvratna zavarovanja so veljala glđ. 3,646.769.— za škode izplačala se je — odštevši vzvratno zavarovalne deleže — svota glđ. 2,683.738.— Za dne 31. decembra nerešene škode znaša rezerva čisto glđ. 441.105.— Premijska rezerva požarnega oddelka zvišala se je tudi v tem letu in ne samo v primeri z večjimi premijskimi dohodki temveč tudi **percentualno**; taista znaša odštevši vzvratna zavarovanja glđ. 2,300.938.— — prevoznjega oddelka pa glđ. 90.967.—

Leto 1898 je bilo v elementarnih zavarovalnih oddelkih še bolj neugodno, nego pretečeno leto; konečni zaključek bilance pa zamore vsled dohodkov vže nabranih precejšnih rezervnih zakladov, ter povoljnega izida kupčije pri zavarovanju na življenje zadovoljiti. Po odbitku **glđ. 200.000.—**, kateri znesek se bo de za ustanovitev nove rezerve (za znižanje obrestne mere) porabil: in daljnih glđ. 40.000.—, kateri so se za v letu 1899 zapadle davke rezervirali, ostane, ako se prenos dobička iz leta 1897 v znesku glđ. 5.620.— priračuni, — prebitek v znesku glđ. 410.579.— Od tega izplačala se bo de po pravilnih odreditvih — kakor v prejšnem letu dividenda glđ. **75.—** za vsako delnico.

Različne rezerve so se zvišale leta 1898 za glđ. 1,942.918.— in znašajo koncem leta vsled tukaj predložene bilance **gl. 29,146.930.—** od teh je gl. 25,148.845.— (in sicer čiste t. j. po odbitku deleža za vzvratna zavarovanja) glđ. 3,048.343.— pridobitne rezerve in glđ. 949.842.— rezerve za kurzne razlike.

Glavni zastopnik za Kranjsko je gosp.

Ivan Perdan

predsednik trgovske in obrtne zbornice, deželni poslanec, posestnik in veletržec v Ljubljani.

473 1-1

Potrji od najglobekeje žalosti javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti našega iskrenoljubljenega soproga, očeta, tasta, strica in deda

Ivana Dominik-a

okrožnega zdravnika

ki je po dolgi in mučni bolezni, previden večkrat s sv. zakramenti v 64. letu svojega življenja, danes ob pol 3. uri popoldne mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo de v nedeljo dne 14. t. m. ob pol 5. uri popodne iz hiše žalosti. Sv. maše brale se bodo v cerkvi sv. Frančiška Prebлагага pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Železniki, 12. maja 1899.

Emilija roj. Wiedemann, soproga. — Delca omožena Košmelj, hči. — Luka Košmelj, zet. — Viktor Herzel, nečak. — Marija Herzel roj. Dacar, nečakinja. — Toni, Minka, Vida, Jelica, Viktorja, Viktor, in Maks, unuki in unukinja.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ruđeče vrelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam Giesshübbske kisle vode.

20 - 19

V Ljubljani se doblva v vseh lekarnah, večjia specijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Išče se

trgovski pomočnik,

poštenega vedenja, zmožen slovenskega in nemškega jezika, ter tudi dobro izvežban v knjigovodstvu. — Plačilo po dogovoru. Vložiti je treba kaveje 500 glđ., oziroma se oteguje od plačila. — Oglasila se sprejemajo do 15. junija t. l. Kje, pové upravništvo »Slovenca«. 469 1-1

Orgle na prodaj.

Orgle z 12 većinomoma ugodnimi, za spremljevanje petja deloma jako všečnimi spremeni (principal 8'), novimi mehovi in ukusno omaro, ponuja po zmerni ceni

župni urad v Šturiji,
dne 10. maja 1899.

465 3-2

J. Kromar, župnik.

ANT. PRESKER
 krojač v Ljubljani,
 Sv. Petra cesta št. 6
 se priporoča preč. duhovščini
 v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
 iz trpežnega in solidnega
 blaga po nizkih cenah.
 Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
 posebno na **haveloke** v naj-
 večji izbiri po najnižjih cenah.
 227 21

Cerkvena mizarska dela.
 Podpisane izdelujem zlasti **oekvene klopi**
 in **spovednice** po vzorcih in po lastnem načrtu
 ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in
 cerkvenim predstojništvom. Zagotovim izvrstno delo
 in nizke cene. Ze desetimi cerkvam sem izdelal
 klopi v največjo zadovoljnost.
 Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo
 klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na
 Rovu, Brdu, Goričici v Meravčah, Pečah, Komendi
 in v novi cerkvi vodiški, pa spovednica na Holmcu.
 Postavljanje novih klopij v cerkvi traja le 5 do
 6 dni.
Josip Stupica na Viru,
 61 20-16 pošta Domžale.

Prečastiti duhovščini se pri-
 poročam za slikanje
cerkvâ,
kapel
 in
sob.
ALBERT ROBIDA
 Ljubljana, Rožne ulice št. 5.
 Imam
 na razpo-
 lago tudi krasne
vzorce
 (škice) v barvah tiskane,
 v raznih slogih, kakor tudi
 mnogo spričeval. 73 26-16

Na najvišje povelje Njega c. in k. apost. Veličanstva

XX. c. k. državna loterija
 za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno
 dopuščena — ima 12728 dobitkov v gotovem denarju
 in skupnem znesku 403.160 kron.

Glavni dobitnik znaša:
200.000 kron.

Za izplačilo jamči c. k. loterijski urad.
 Zrebanje bude nepreklicljivo dné 15. junija 1899.
 Jedna srečka stane 4 krome.
 Srečke so dobili pri državni loteriji na Durau, 1,
 Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, pri davciob, postnih,
 brzojavnih in železniških uradih, po menjalnicah itd. Načrti
 za kupovalce srečk zastoj. 101 10-2
 Srečke se pošiljajo poštne prosto.
 431 4-3 C. k. vodstvo državne dohodniije
 Oddelek za državne loterije.

Izdelovavec M. Hrnjak, lekarnar
 v Ivančič-tvrđja, Hrvatsko.
Clavèn
 Pozor! Pravi „Clavèn“ nosi varstveno znamko. Dobiti je v vseh lekarnah in droguerijah.
 1 lonček 60 kr, po pošti 75 kr.
 Edino gotovo delujoče sredstvo
„CLAVÈN“
 s katerim si slehni v 3 do 5 dneh brez bolečin
 in za zmiraaj odpravi 459 12-1
kurja očesa,
 ozeblino, trdo kožo, bradavice, žulje,
 od potu vnete noge, pik čebela, ose,
 komarja in drugih mršesov.
 Razpošilja se samo proti povzetju ali ako se
 denar naprej pošlje.
 Razprodajalci dobé velik popust.

Največjo izbero
 elegantnih
 (838 12-11)
Solnčnikov
 priporoča
 po najnižjih cenah
L. Mikusch
 Mestni trg št. 15 v Ljubljani.

Moka
 iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju
 oddaje se po engros-cenah 259 44-9
 v plombiranih vrečkah po 10 in 25 kil v prodajalnicah
Maksa Domicelj-a
 v Ljubljani, Rimska cesta vis-à-vis Gorupovim hišam.
 Dostavljanje na dom brezplačno.
 Plombe originalne mlinske.
 Moka oddaje se tudi v vrečkah po 50, 85 in 100 kil.
 Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega doma-
 čega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje
 z izdelki vseh ogerskih mlinov. 416 3-3

HERBABNY-jev
 podfosfornasto-kisli 415 20-4
apneno-železni sirup.
 Ta 99 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup
 raztoplja sluz, upokojuje kašelj pomanjšuje pôt,
 daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redil-
 nost telesa jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko
 si prisvajajoči obliki, je jako korisno za narejanje krvi,
 raztopljive fosforo-apnene soli, ki so v njem, pa po-
 sebeo pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje
 kostij. 896 (20 20)
 Cena steklenice 1. glđ 25 kr. po pošti 20 kr.
 več za zavijanje. (Polsteklenice ni.)
 Prosimo, da se vedno
 zrecno zahteva **Herbabny-jev**
apneno-železni sirup. Kot
 znak izvora se nabaja v steklu in
 na zamašku ime, „Herbabny“
 vtisnjeno z vzvišenimi črkami in
 osi vsak a steklenica poleg stoječo
 uradno registrov. varstveno
 znamko, na katera znamenja naj
 se blagovoli paziti.
 Osrednje skladišče
 Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
 VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.
 V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

G. Piccoli,
 dvorni založnik
 Nj. svetosti
 papeža
 Leona XIII.
 lekarnar „pri angelu“
 v Ljubljani, Dunajska cesta.
Železnato vino.
 Kemične analize odličnih stro-
 kovnjakov, kateri so v
železnatem vinu
 lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
 zmiraaj potrdili ravedeno množino
 železa, so najboljši spričevali ter
 dajejo največje porušitvo za njega
 ucinek.
 To vino je kaj dobro za slabo-
 krvne, nerodne in vsled boleznj
 oslabele osebe, za blede, cloke
 (suhe) in bolchave otroke.
 Cena polliterki steklenici 1 glđ.
 Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
 plačajo p. n. naročniki. 827 32

Sidro
Liniment Capsici compos.
 353 iz lekarni Rlochter-jeve v Prag. 24-14
 priznano izvrstno bolečine oiajšujoče ma-
 zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 glđ v
 vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
 domače zdravilo kar kratko kot 759 40-3
Richter-jev liniment s sidrom
 ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
 znano varstveno marko „sidro“ kot pristas.
Rlochter-jeva lekarna
 pri statem levu v Pragi.

Trnkóczy-jev
obliž za kurja očesa
 102 10-2 (cena 35 kr.)

je najboljše in najbolj gotovo sredstvo, da se urno in
 temeljito odpravijo kurja očesa, trda koža itd. Učinek
 zajamčen! Pristno le, če je vsacemu flaštru vtisnjeno:
 „Francišková lekarna“. Dobiti je na Dunaju, V./2. Schön-
 brunnerstrasse 107 (kjer se izdeluje), v Ljubljani pa
 v lekarni gospoda Ubalda pl. Trnkóczy-ja, Mestni
 trg šte. 4.
 Po pošti franko, ako se 40 kr. pošlje v znamkah.

Št. 149/Pr. 474 3-1
Razpis službe.
 Pri mestnem magistratu ljubljanskem je popolniti službo
knjigovodstvenega praktikanta
 z letnim adjutom 480 glđ.
 Za vsprejem v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva doka-
 zilo o vspešno dovršenej nižjej gimnaziji ali pa nižjej realki in pa o vspešno
 napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu
 daje prosilcem, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko s zrelostnim
 izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vspehom.
 Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva,
 morajo pa ta izpit najpozneje v teku jednega leta po vsprejemu popolniti,
 sicer se jih smé iz službe odpustiti.
 Zaprisežejo se šele potem, ko izpolnijo tá pogoj; o svojem vstopu pa
 obljubijo lé molčljivost.
 Povišba ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustna.
 Prošnje je vlagati pri predsedništvu mestnega magistrata najpozneje
do 20. maja 1899
 ker bi se poznejše prošnje ne upoštevale.
Mestni magistrat ljubljanski,
 dné 11. maja 1899.

Koverta s firmo
 priporoča
 „Katol. Tiskarna,
 v Ljubljani.

Spretno kuharico
 isée
 odlična krščanska rodbina. — Več pové
 upravništvo „Slov.“ 471 2-1

Omnibus na Laverco
 prične prevažanje
od sv. Jakoba trga
 472 3-1 jutri, dné 14. t. m., ob znani uri
vsako nedeljo in vse praznike.
 Omnibus je ustanovljen samo za obiskovalce
 izletovišča „Laverca“

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobi se v izvornih stekleničah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikates, dišav, kolonijalnega in specerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 830 12-7

Vojaška baraka,

doslej ob Tržaški cesti stoječa, dobro ohranjena, izzidana in z zapahi sestavljena stavba, obsegajoča 770 m² stavbene površine, prav pripravna za prireditev stanovanj, je ali cela na prodaj ali oddeljena v tri dele, katerih dva se najvišjemu ponudniku oddasta.

Za slučaj pa, da bi se za to ponudbo ne našel kupec, oddajo se posamni predmeti te stavbe, kakor: okna, vrata, kamenite stopnice, lične švedske lončene in železne peči, izlivalne školjke (mušeljni) i. t. d. 470 (1)

Cena se poizve pri Josipu Lehnerju, mestnemu tesarju v Ljubljani na Dunajski cesti, kjer so tudi dotični načrti na vpogled razpoloženi.

Glavna zaloga moke

iz slovečega valjičnega mlina

Vinko Majdič-a v Kranju.

Pri razstavah odlikovani izdelki, dobé se en-gros po originalnem ceniku pri

ANTONU DITRICH-u

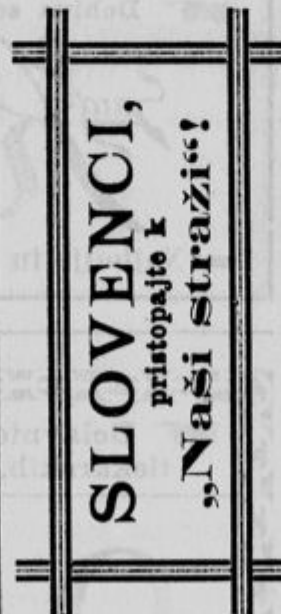
glavnem zastopniku 373 10-8

Marije Terezije cesta šte. 2, Ljubljana.

Na prodaj je

300 smrek, debelih od 8—20 palcev, in 5 oralov lepega in dolgega bukovega lesa, katerega polovica je debela od 15—20 palcev. — Prostor za sekanje je jedno uro oddaljen od ceste.

453 2-2 Anton Kržišnik, posestnik, Bukovi Vrh, p. Poljane nad Škofjo Loko.

Št. 998.

444 3-2

Razglas.

Na mestu podrtega deželnega dvorca na Kongresnem trgu v Ljubljani se bo zgradil

nov deželni dvorec.

Dotična dela in dobave so nastopno proračunjene:

1. Kopanje tal in zidarsko delo okroglo . . .	152300 gl.
2. tesarsko delo . . .	13600 »
3. kleparsko delo . . .	13000 »
4. krovsko delo . . .	6300 »
5. kamnoseško delo . . .	28000 »
6. kiparsko delo . . .	34000 »
7. potrebno železje . . .	22100 »
8. mizarsko delo . . .	29600 »
9. ključavničarsko delo . . .	13000 »
10. steklarsko delo . . .	4900 »
11. pleskarsko delo . . .	4750 »
12. l-nčarsko delo . . .	2300 »

Ta dela se bodo oddala pôtom javne konkurence ter se dotične ponudbe sprejemajo pri podpisanem deželnem odboru

do dné 27. maja 1899 do 12. ure dopoldne.

Vsa natančnejša določila gledé ponudeb, oddaje in izvršitve dela se zvedó pri stavbnem uradu in so izkazi posameznih del ter načrti v navadnih uradnih urah na razgled v pisarni deželnega stavbnega urada, Turjaški trg šte. 4, II. nadstropje, kjer se dobivajo tudi proti vplačilu tiskarskih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 1. maja 1899.

POZOR!

Podpisana tvrdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim društvom, občinam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z niskimi cenami, pod ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na obroke.

Pri hvalni pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

89 12-8

podružnica R. A. Smekal.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštene po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpešnejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-10

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Tovarniška cena!

Pozor

kolesarji!

Tovarniška cena!

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria št. V. 399 6

Zastopnik tvrdke: **Josip Polak.**

Naznanilo.

Usojam si častitemu občinstvu naznaniti, da danes 13. maja 1899 otvorim

gostilno

v nekdanji sloveči gostilni „pri Podkrajšek-u“, zdaj lastnina gospoda A. Dreise-ta

v Konjušnih ulicah št. 2.

Za dobro pijačo, pristno dolenjsko vino in Auerjevo pivo, kakor tudi za gorka in mrzla jedila ter najtočnejšo potrežbo bo najbolje poskrbljeno

Priporočam se častitemu občinstvu za mnogobrojen obisk.

468 1-1

Ludovik Černe, gostilničar.

Najnovejše stvari.

Birmanska darila!

Priporočam svojo bogato največjo zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih in nikelnastih

U P

veržic, uhanov, zapestnic, ovratnih veržic, prstanov itd. po jako znižanih cenah. 396 6

Se priporočam ter uljudno vabim

FR. ČUDEN

trgovina z zlatino in srebrnino
v Ljubljani, na Mestnem trgu.

Centki gratis in franko!

Najnovejše stvari.

IVAN KORDIK, Ljubljana,

Prešernove ulice št. 10—14,
ima na izbiro vsakovrstne

svečnike, nože, vilice in žlice

iz alpake (čista, bela, trajna kovina).

par svečnikov iz alpake	21.	24.	26 cm. visoki	
	stane gl.	1-90,	2-20,	2-30.
tucat žlic za kavo stane od gl.	2-20	do gl.	3-	
• žlic navadnih iz alpake od gl.	4-20	do gl.	5-	
• nožev ali vilic •	gl.	5-60.	(419 4-3)	

Najnovejša špecerijska trgovina!!!

Karol Planinšek

prej Schober, Dunajska cesta št. 8.

Oziraje se na svoj zadnji insert, dovolj mi si sl. občinstvo opozarjati na svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, kakor: raznovrstne kave, kakao, čokolade, olivnega, namiznega in aixer-olja itd.

Nadalje se istemu tudi priporočam za nakup najfinejšega francoskega in ogerskega konjaka, pristne sedmograške slivovke finega tropinovca in špirta po najnižjih cenah, zagotavljajoč solidno in rečno postrežbo. 415 15-5

Primerna, trpežna in trajna birmanska darila.

Kdor želi kupiti za birmansko darilo ne samo cenó, temveč tudi dobro in natančno regulirano

žepno uro,

obrbe naj se do tvrdke 424 7-5

Janko Klopčič

prodaja raznovrstnih zlatih, srebrnih, nikelnatih in jeklenih žepnih nr, zlatnine in srebrnine

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Žepne ure za dečke in deklice od gld. 5.— naprej.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,
zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo
stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek). 348 27-6

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Edina prodaja

slavno znanih

Dürkoppovih Diana-koles

(najboljše nemško blago)

je za Kransko le pri

JAN. JAK-u v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 13.

Ceniki brezplačno in franko. — Na zahtevanje se vsakemu kupcu daje brezplačen poduk za vožnjo s kolesom. 821 10-4

Dobiva se povsod.

905 (36-16)

Sarg's Kalodont.

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovinotiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tom-paka 40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; pušice z zvončki za potiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1.50, iz medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa železna in tudi razna za vzdiranje.

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih zlebov in strelovodov. 253 12-11

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob jednom tesarska dela.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vioge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 12. maja.		Dné 12. maja.		Dné 12. maja.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 75 kr.	Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 > 60	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 > —	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	160 > —
Avstrijska zlata renta 4%	119 > 65	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 > 75	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 > 80
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 > 40	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 > 80	Rudolfove srečke, 10 gld.	28 > —
Ogerska zlata renta 4%	119 > 55	Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 > 25	Salmove srečke, 40 gld.	85 > 50
Ogerska krona renta 4%, 200	97 > 35	Dunavske vravnave srečke 5%	129 > 25	St. Genois srečke, 40 gld.	84 > 75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	919 > —	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 > 75	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 > —
Kreditne delnice, 160 gld.	359 > 10	Posojilo goriškega mesta	112 > —	Ljubljanske srečke	24 > —
London vista	120 > 47 1/2	4% kranjsko deželno posojilo	98 > 25	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 > 40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 > 92	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 > 90	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3360 > —
90 mark	11 > 78	Priporitne obveznice državne železnice	— > —	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	457 > —
90 frankov (napoleonov)	9 > 55 1/2	južne železnice 3%	170 > —	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	55 > 15
Italijanski bankovci	44 > 80	južne železnice 5%	123 > 25	Splošna avstrijska stavbinska družba	107 > 50
C. kr. cekini	5 > 68	dolenjskih železnic 4%	99 > 50	Montanska družba avstr. plan.	243 > 35
				Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	191 > 50
				Papirnih rubljev 100	127 > 25

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri trestanjih, pri iztrestanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trestanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.